

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	OT	4	0
2501573 Economia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Miguel-Angel López García

Correu electrònic: MiguelAngel.Lopez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura s'ha d'haver seguit un curs bàsic de teoria microeconòmica, e.g., Microeconomia I.

Objectius

El curs constitueix una introducció estàndard a l'Economia Pública, és a dir, a l'anàlisi econòmica del sector públic. L'objectiu és proporcionar un conjunt d'instruments amb què dur a terme una aproximació rigorosa a les qüestions relacionades amb l'avaluació i el disseny de la política pública.

Competències

Administració i Direcció d'Empreses

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Demostrar que es coneix l'estructura de les institucions i de l'estat, la seva evolució futura i les conseqüències de possibles canvis per contribuir constructivament en el debat sobre el paper que desenvolupen en les societats actuals.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Economia

- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Demostrar que comprèn els conceptes relatius a l'economia del benestar i al paper del sector públic.
- Entendre la motivació i el sentit de les polítiques públiques.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el paper de les institucions internacionals a l'economia.
2. Analitzar els fets econòmics i les decisions en termes d'eficiència i equitat.
3. Analitzar la incidència impositiva.
4. Avaluar els principals programes de despesa social i els seus efectes sobre el creixement econòmic.
5. Avaluar les polítiques públiques.
6. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
7. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
8. Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
9. Examinar la influència i el paper de les institucions públiques espanyoles a l'economia.
10. Identificar les institucions i organismes a través dels quals es produeix la intervenció pública i la regulació de l'economia.
11. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
12. Interpretar les funcions de la hisenda pública.
13. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
14. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ

El sector públic com a agent econòmic. La naturalesa dels efectes econòmics de les polítiques públiques: assignació, distribució i estabilització. Anàlisi positiva, anàlisi normativa i judicis de valor. Alguns criteris per a l'avaluació de les polítiques públiques: eficiència econòmica, equitat, paternalisme i llibertat individual. Arbitratges entre objectius.

2. EL SECTOR PÚBLIC A ESPANYA

Sector públic i pressupost. Agents i activitats del sector públic. Índexs de la dimensió del sector públic. Els comptes de les administracions públiques. El pressupost del sector públic. Concepte i procés pressupostari. Contingut del pressupost. Indicadors de política pressupostària.

3. L'ECONOMIA DEL BENESTAR I EL PAPER DEL SECTOR PÚBLIC

Els teoremes fonamentals de l'economia del benestar. Els "fracassos del mercat" com a justificació de la intervenció pública: béns públics, externalitats, competència imperfecta, inexistència de mercats, informació imperfecta, atur i inflació. Teories normatives de l'estat i redistribució.

4. LA DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA

La separació entre les qüestions d'assignació i de distribució. La distribució "òptima" de la renda: la visió utilitarista, el criteri de Rawls, la redistribució Pareto-òptima, concepcions no individualistes, processos justos, mobilitat social. Alguns problemes de mesura de l'equitat. Problemes conceptuals en la incidència de la despesa pública. Transferències en efectiu i transferències en espècie. Els límits a la redistribució: eficiència, equitat i incentius.

5. EXTERNALITATS

La naturalesa de les externalitats o efectes externs. Externalitats positives i negatives, pecuniàries i tecnològiques. Mecanismes per a la internalització d'externalitats: impostos pigouvians, subsidis pigouvians, subhasta de permisos de contaminació, establiment de drets de propietat, regulació. El teorema de Coase. Externalitats i no convexitats. Implicacions sobre la distribució de la renda. Externalitats marginals i inframarginals.

6. BÉNS PÚBLICS

Béns públics i béns privats: no rivalitat i no excludibilitat. Les condicions d'eficiència en el subministrament de béns públics. El problema del "polissó". La regla de la unanimitat de Wicksell i els preus de Lindahl. Eficiència en el consum col·lectiu de béns privats.

7. MONOPOLI NATURAL I COMPETÈNCIA IMPERFECTA

Competència imperfecta i monopoli. Conseqüències en termes d'eficiència i guanys potencials. Costos mitjans decreixents, serveis públics i monopoli natural. Eficiència, equitat i rendibilitat en la política de fixació de preus públics. Informació asimètrica i regulació.

8. ELECCIÓ COL·LECTIVA I COMPORTAMENT DEL SECTOR PÚBLIC

El problema de l'elecció col·lectiva. Regles d'elecció col·lectiva. El teorema de la impossibilitat d'Arrow. Conseqüències del teorema i alternatives. El teorema de Gibbard-Satterthwaite. La regla majoritària i la provisió de béns públics. El teorema del votant medià. Qüestions unidimensionals i multidimensionals. L'intercanvi de vots. Mecanismes per a la revelació de preferències pels béns públics. Democràcia directa i democràcia representativa. El "repartiment de papers" al sector públic. Els representants polítics. La teoria de la burocràcia. Organització i incentius al sector públic: des dels models de burocràcia de Niskanen i Migué-Bélanger fins a les modernes teories sobre l'estructura i comportament de les agències. Els grups de pressió i la teoria d'Olson. La teoria dels "fracassos del sector públic".

9. L'EFICIÈNCIA AL SECTOR PÚBLIC

Una aproximació a l'eficiència productiva: eficiència tècnica i eficiència assignativa. L'anàlisi de l'eficiència pública. Avaluació de l'eficiència a la producció pública de béns i serveis: anàlisi cost-benefici i anàlisi cost-efectivitat. Eficiència en termes d'input i eficiència en termes d'output. L'anàlisi de frontera i "l'anàlisi d'envolvent de dades". La institucionalització del control d'eficiència del sector públic.

10. ANÀLISI COST-BENEFICI

L'anàlisi cost-benefici com a anàlisi de rendibilitat social. Fonaments en termes de benestar. Criteris per a la selecció de projectes. Identificació i quantificació dels efectes dels projectes públics. Valoració de costos i beneficis. Preus de mercat, preus ombra i intangibles. L'elecció de la taxa de descompte del sector públic. El paper de les consideracions distributives. Les conseqüències del risc i la incertesa. La incidència dels beneficis de la despesa pública.

11. PROGRAMES DE DESPESA: EL SISTEMA DE PENSIONS PÚBLIQUES

El sistema de pensions de la Seguretat Social. Arguments a favor de l'existència d'un sistema de pensions. Diferents concepcions del sistema de pensions: assignació davant de redistribució. El mètode de repartiment i el mètode de capitalització. La "fallida" de la Seguretat Social. Efectes sobre l'estalvi i l'oferta de treball. La reforma del sistema de pensions.

12. ALTRES PROGRAMES DE DESPESA

Subsidis d'atur i programes sanitaris i d'educació. Objectius i instruments. Provisió pública i provisió privada. Fracassos del mercat en la provisió d'assegurança. Els problemes del risc moral i la selecció adversa. Atur i exclusió. Els programes de rendes mínimes i redistribució. La trampa de la pobresa. Ajuts a la família.

Metodologia

La distribució i combinació de les activitats formatives entre els epígrafs Autònomes, Dirigides i Supervisades té com a propòsit optimitzar el resultat de cadascuna d'elles.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes magistrals	45	1,8	2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories i seguiment de treballs a realitzar	7,5	0,3	2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14
Tipus: Autònomes			
Estudi i recopilació d'informació	93,5	3,74	2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 14

Avaluació

Dos exàmens parcials, cadascun amb un pes del 50%. La mitjana resultant és la nota definitiva si està per sota de 4 o si no és inferior a 5. En cas contrari es pot optar per un exàmen de re-avaluació; si aquest s'aprova la nota final és 5; si no la nota és de 4. En el moment de publicar les qualificacions finals s'anunciarà la modalitat de la mateixa. Aquesta re-avaluació estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. Un alumne només pot obtenir un "No Avaluable" a la assignatura sempre i quan no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació. Per tant, es considera que un estudiant que realitza algun component d'avaluació continuada ja no pot optar a un "No Avaluable".

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dos Examens Parcial	50% cadascun	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Es recomana llegir els textos originals en anglès, si bé existeixen excel.lents llibres en castellà o català que cobreixen, de manera total o parcial, el contingut d'un curs estàndard d'introducció a l'economia del sector públic. En aquest sentit, poden destacar-se, per ordre alfabètic:

Albi, E., González-Paramo, J.M. i Zubiri, I. (2009), *Economía Pública*, Volums I i II, Ariel: Barcelona, Tercera edició.

Boadway, R.W. i Wildasin, D.E. (1984), *Public Sector Economics*, Little, Brown and Company: Boston i Toronto, Segona edició (versió en castellà, Instituto de Estudios Fiscales, 1986).

Dalmau, J.C. i Descalç, A. (2009), *Una introducció a l'economia pública*, Universitat de València: València.

Gruber, J. (2016), *Public Finance and Public Policy*, Worth Publishers: Nova York, Cinquena edició.

Rosen, H.S. i Gayer, T. (2014), *Public Finance*, McGraw Hill: Boston, Desena edició (versió en castellà de McGraw Hill).

Hindriks, J. i Myles, G. D. (2013), *Intermediate Public Economics*, The MIT Press: Cambridge i Londres, Segona edició.

Musgrave, R.A. i Musgrave, P.B. (2004), *Public Finance in Theory and Practice*, McGraw-Hill: Nova York, Setena edició (versió en castellà de McGraw-Hill).

Stiglitz, J.E. i Rosengard, J.K. (2015), *Economics of the Public Sector*, Norton & Company: Nova York i Londres, Cuarta edició (versió en castellà d'A. Bosch).